יפעת מידע תקשורתי דרך מנחם בגין 96-98 (לשעבר דרך פ"ת) תל אביב 67138 טל. 03-5635050 פקס. 03-5617166

25.92x33.12	1/5	עמוד 12	הפלס	29/12/2017	61663426-4
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

עת לדבר / "והיית משוגע ממראה עיניך"

כפריימריז פוליטי נהיינו?

■ **הרב ח.א. לפידות**

נושא פוליטי חדש-ישן שעלה לאחרונה שוב לכותרות עוסק בשאלת הליכי הפריימריז במפלגות בישראל. מדובר בחוק שנועד לחייב את קופת המדינה לממן את מסעות הפריימריז של כלל המתמודדים בהן, במקביל לאיסור על גיוס תרומות למטרה זו מבעלי הון. על פי הצעת החוק, ייאסר על חבר כנסת לקבל תרומות בתקופת הפריימריז והוא יקבל מימון מהמדינה.

מתנגדי החוק אמרו שלא יעלה על הדעת שכלל אזרחי המדינה ייאלצו לממן מכספם בחירות פנימיות במפלגה כזו או אחרת. מצדדי החקיקה טענו, לעומת זאת, כי החוק החדש נועד לנתק את ההון מהשלטון והאיסור על איסוף תרומות לפריימריז יסייע למלחמה בשחיתות.

הדיונים בחוק המוצע החזירו לסדר היום את שאלת ההתייחסות לעצם מנגנוני הבחירות הפנימיות במפלגות השונות. תופעה זו כבר צויינה בעבר כסמל ודוגמא שעומדת לנגד עיניהם של יהודים חרדים שיכולים לראות בה את ההבדל התהומי שבין "מנהיגות" פוליטית רדודה המובילה את ההמון החילוני לבין מלכות התורה שאינה תלויה במסע יח"צני ובקמפיינים משומנים.

הדרכים להצלחת מועמד בפריימריז הינן מוכרות וידועות: הרבה הרבה כסף, קשרים נכונים בתקשורת יחד עם אסטרטגיה יעילה שתיצור "בליץ" של מסע יחסי ציבור אגרסיבי, בתוספת שליטה בעמדות כח מימסדיות שיגייסו כח אלקטוראלי - בקיצור, הון ושלטון - כל אלה יביאו את "המועמד הנכון" לקידום פוליטי מואץ בדרכו לפיסגה.

אך כל זאת לא קיים בעולם התורה. עכ"פ זה לא אמור להיות כך...

השיבוש הרעיוני המהותי: כמיהה ריקנית ל"מנהיגות" סמלית

מאמרים רבים שהתפרסמו בשנים האחרונות התייחסו לתחושה השוררת לאחרונה בציבור הישראלי. רבים מדברים על "משבר המנהיגות". יותר מדי אישים בכירים ורמי-דרג במערכת השלטון בישראל הקדיחו את תבשילם והבאישו את ריחם. הדבר מביא לתחושת מועקה בציבור הכללי, שאלה הם מנהיגיו ואליהם הוא נשא את עיניו. יותר ויותר ישראלים חשים שאליהם כרות יכרתון, והם מתייחסים בציניות מרירה לכל נושא תפקיד שלטוני.

גם המאבקים העכורים המאפיינים את המערכות השלטוניות, חושפים שוב ושוב את פני "המנהיגים הנבחרים" של הפוליטיקה הישראלית. שוב ושוב מזדמנת לציבור הישראלי עוד הזדמנות להכיר פן עגום נוסף של "המנהיגות" שבחר לעצמו, מאז קמה התנועה הציונית, שהתקוממה נגד שלטון התורה ובחרה לעם ישראל "הנהגה" חדשה.

מצב זה, שבו הציבור החילוני - מימין ומשמאל - כבר מתחיל להתפכח מאשליות ואינו תולה עוד תקוות-שוא במנהיגיו ובהנהגתו, מעורר לבחינה מקיפה של נושא המנהיגות בעם ישראל והסילוף שהנחילה התנועה הציונית בתחום זה.

מן הראוי לצטט אמירה מאלפת של מרן רבי ברוך בער לייבוביץ זי"ע שאיבחנה את שורש הבעיה.

כאשר נודע לבעל ה"ברכת שמואל", כי יהודים תמימים מגלים רגשי הערצה ל"סופר הלאומי" ביאליק ועורכים טקסים לכבודו, הגיב על כך בחריפות, אך להפתעת שומעיו, בחר אז רבי ברוך בער לתקוף במילים בוטות דווקא את מייסד הציונות תיאודור הרצל. הנוכחים סיפרו לו על חינגאות מעריציו של ביאליק, והוא השיב בחריפות, כי בכל אשם הרצל, שאותו "כיבד" במלוא-חופניים של מילים קשות על הגיהנום הצפוי לו.

הגאון הגדול רבי אפרים בורודיאנסקי זצוק"ל, שהעיד על עובדה זו, העניק ביאור מקורי ואמיתי בכוונתו של בעל "ברכת שמואל", שלדבריו עמד כאן על אחת הנקודות המרכזיות והמהותיות בקילקול ההמוני שהנחילה התנועה הציונית.

עד שבא הרצל עם רעיונותיו, הסביר, לא היתה בעם ישראל שאיפה רדודה ל"מנהיגות" ריקה וסמלית. אותה הערצה ערטילאית וריקנית לאיזו אישיות מנהיגותית, הנפוצה בקרב האומות, לא קנתה שביתה בכלל ישראל. כל יהודי ידע, כי ד' הוא לבדו מלכנו ולו לבדו הגאוה והגדולה, המלוכה והממשלה. גם גדולי הדורות, שהורו לעם ישראל הדרך בה ילך, לא היו נערצים באופן אישי בתור "מנהיגי הציבור", אלא מכח התורה שבהם - שהרי אין אומתנו אומה אלא בתורתה ואין לנו שיור רק התורה הזאת. שלטון התורה הוא השלטון האחד והיחיד בכלל ישראל, וגדולי ישראל נחשבו כמורי הדרך רק בזכות תורתם, כמי שמביעים לנו את דעת התורה שבקרבם, ולא בתור "אישים נערצים" מצד עצמם, שצריכים למלא את המשבצת המנהיגותית שממלאים שליטים לאומיים בקרב אומות העולם.

אך מאז בא הרצל לעולם, החדיר הוא בעם ישראל את הצורך המדומה והכמיהה הריקנית ל"מנהיגות" גרידא. וכך, מלבד כל הסילופים החמורים שהנחילה הציונות באשר לייעודו של עם ישראל ולמהותה של ארץ הקודש, פגע הרצל גם ביסוד קיומי זה של שלטון התורה, כשהחדיר אוירה מסולפת לפיה יש צורך ב"מנהיגות" שכל מהותה מתבטאת בעצם מנהיגותה...

כאשר החליט הרצל להציב מודל של מנהיגים ציוניים והנהגה ציונית, ביקש הוא אפוא לספק לכל יהודי בכל עיירה נידחת - בעיקר לאלה שלא היו להם רב ומורה-דרך רוחני במקומם - את ההכרה בקיומה של מנהיגות נערצת על כלל ישראל, כביכול.

ומאז החליט הרצל להחדיר רעיון קלוקל זה, הצליח ליצור חסר מלאכותי וצימאון פיקטיבי ל"מנהיגות" באשר היא, מה שגרם ליהודים תמימים למהר ולבחור דמויות שונות ומשונות להערצה, שכלפיהן יביעו את רגשי פולחן האישיות המקובל בקרב האומות כלפי מנהיגים ו"אישי-רוח" לאומיים. ביאליק היה אחד מהם, אך הוא נחשב רק כ"פועל-יוצא" של רעיון העיוועים שהנחיל הרצל, ולכן בחר רבי ברוך בער לשפוך זעמו מתוך קנאת ד' שבערה בו, על ראשו של אותו מנהיג ציוני, שטיפח את יסודות רגשי ההערצה האישית שפשו בעם ישראל ואשר הופנו כלפי אישים חילוניים רבים, כביאליק וחבורתו.

"להישען על החכמים החוקרים והרודפים יומם ולילות הסברות והדעות"

אבחנה חדה וקולעת זו מלמדת אותנו על עוד נקודה מהותית בחורבן שחוללה התנועה הציונית, בהחדירה לעם ישראל מושגים חדשים ומעוותים. לכשנעמיק ברעיון זה נבין, שכוונת מרן הגרב"ב זצוק"ל היתה, שהארס שהחדיר הרצל בהקימו הנהגה חילונית, לא היה רק משום שהנהגה זו הסיתה והדיחה לכפירה ופריקת-עול, אלא בעצם כינון המושג של "מנהיגות" ערטילאית.

כי יהודי אינו זקוק ל"הנהגה" במובן האוניברסלי של המושג. כל יהודי הוא עבדו של מלך מלכי המלכים ונכנע לשלטון התורה שנמסרה לנו מדור דור, ואף קבלת מרותם של גדולי ישראל אינה אלא משום שהם מוסרים לנו את דבר ד' ומביעים דעת התורה, ולא בשל צורך לאומי וחברתי ב"מנהיגות" לכשעצמה או משום שאנו רוחשים לגאוני הדורות איזה ערך עצמי מלבד מסירת התורה שבקרבם.

לעם ישראל אין צורך ב"הנהגה" כישות עצמית, אלא במורי-דרך שרואים עצמם כנושאי דבר ד' ומוסרי התורה, שלגביהם נצטווה ב"לא תסור מכל אשר יורוך". וכפי שביארו המפרשים, זה היה חטא העם, כאשר שדרשו משמואל "שימה לנו מלך לשפטנו ככל הגויים" (ראה באריכות מלבי"ם ועוד, שמואל א' פרקים ח'-י"ב), שעל כך הוכיחם שמואל: "ותאמרו לי לא כי מלך ימלוך עלינו - וד' אלוקיכם מלככם" (שם, י"ב י"ב).

כי בוודאי שאין ספק שאחד מיסודות היהדות היא החובה לשמוע בקול חכמים והכפיפות המוחלטת לגדולי התורה וההוראה. "על פי התורה אשר יורוך תעשה". וכמו שכתב בספר 'החינוך' (מצוה תצ"ה) **"העובר על זה ואינו שומע לעצת הגדולים שבדור בחכמת התורה ככל אשר יורו, מבטל עשה זה ועונשו גדול מאוד, שזהו העמוד החזק שהתורה נשענת בו, ידוע הדבר לכל מי שיש בו דעת".**

וידועים דברי הרמב"ם באיגרת תימן: "**ודע כי כמו שינצל הסומא בהישענו על הפיקח בלכתו אחריו, לפי שהוא יודע בעצמו שאין לו עיניים שיורהו הדרך הישר, וכמו כן שינצל החולה שאינו יודע מחכמות הרפואות בשומעו עצת הרופא שינהיגהו וידריכהו, לפי שאינו יודע הדברים הממיתים ולא המחלימים המצילים, וישמע לעצתו כל מה שיאמר לו, כמו כן ראוי להמון למסור משענתם על הנביאים בעלי העיניים האמיתיות. ודי להם במה שילמדו להם שהסברא הפלונית אמת והסברא הפלונית אינה אמת. ואחרי הנביאים החכמים החוקרים והרודפים יומם ולילות הסברות והדעות כדי שיידעו איזו מהן אמת ואיזו מהן שווא**".

"להכתיר מאן דהוא בתואר גאון וצדיק ולקבל עולו לכשעצמו - לעתים גובל בלא תעשה לך אלהים אחרים"

אמנם, חובה היא להכיר ולהבחין כי היהודי מכוון כל מעייניו לקבלת התורה מבורא העולם ונותן התורה, אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו. אלא שכך היא דרך מסירת התורה איש מפי איש, מרב לתלמידו.

וכשם שכאשר בא אדם לשאול בדבר הלכה באחד מחלקי שו"ע מפי מורי ההוראה, ברור לו שהוא רק שומע מפיהם את אשר עליו לנהוג ע"פ התורה שנמסרה לנו מן השמים, אלא שהוא מקבל זאת באמצעות מוסרי התורה שבכל דור - כך גם בהלכות דעות.

רבינו הגדול מרן הגרא"מ שך בעל אבי עזרי זיע"א באחת משיחותיו, חידד נקודה זו בהבהירו, כי מה שנראה בעיני אנשים מן השורה כהבדל דק בדרכי הבעת הערצתם למנהיגים רוחניים, הרי הוא כתהום הפעורה בין דבקות בתורה ובנותן התורה לבין עשיית "אלהים אחרים" ח"ו.

כי יש פער עצום בין יהודי המקיים דברי רבו משום שהוא המוסר ומעביר לו את דבר התורה וההלכה, לבין מי שעושה זאת כי קיבל עליו את מנהיגותו של זולתו, אפילו הוא גאון וצדיק, בתור "קבלת עול מנהיגות" גרידא.

אמר על כך מרן זצוק"ל: "על אף שהאדם מטבעו רוצה לפרוק עול מעצמו, רואים אנו למרבה הפלא תופעה הפוכה אצל האדם, וזה מנפלאות הבורא, על מיזוג נוגד זה בכוחות האדם. דהיינו שיש לפעמים שהאדם נוטל על עצמו עול, והוא בעצמו חפץ בו, מבלי שנצטווה, וקבלת עול זה באה כתוצאה מפריקת עול מלכות שמים, וכבר כתוב 'לא תעשה לך אלהים אחרים'... ונכללו בתוך קבלת עול זה אפילו מצוות ומעשים טובים, כלומר, שיש נכונות באדם לקיים מצוות שנצטווינו בתורה, לא מתוך קבלת עול מלכות שמים, אלא שמוכן האדם להכתיר מאן דהוא בתואר גאון וצדיק ויקבל עליו עולו, ויקיים המצוות מפני שהוא מצווהו, ולא מפני שנצטווה בתורה. ואין זו דרכה של תורה! וכי מה שאנו מקיימים את שנפסק ב'יד החזקה' להרמב"ם הוא מפני שהרמב"ם אמר זאת? או את מה שנפסק ב'משנה ברורה' משום שיצא מפי החפץ חיים? לא כן הוא, ולא זו הדרך. אלא אנו מחויבים לקיים את המצוות, אך ורק מפני שהקב"ה ציווה אותנו בתורה עליהן, וזה עול מלכות שמים שמחייב אותנו. ואם מקיים אדם המצוות מפני עול ציווי של אחר, יהיה מי שיהיה, לא ישיגו את המטרה הרצויה, יהיו טובים עד כמה שיהיו, היות וקיומם לא בא מתוך עול מלכות שמים, אלא מתוך פריקת עול מלכות שמים וגובל ב'לא תעשה לך אלהים אחרים'". ("מכתבים ומאמרים", חלק א' עמוד ט"ז).

השימוש במושגים מקודשים לקידום מטרות אחרות

כשנתבונן בדברים, נבין מדוע שומרי התורה בכל הדורות, שביקשו להגדיר את הכפיפות לגדולי ישראל, השתמשו בעיקר במושג "דעת תורה", ולא במונחים של "מנהיגות", "שלטון", וכדו'. יהודי מאמין אינו זקוק למנהיגים ומלכים. ד' הוא מלכנו והתורה מנהיגה ומנחה את דרכנו. שהרי גם הציות לרבותינו זצוק"ל ויבדל"א אינו נובע מאיזו "קבלת עול" של "מנהיגות" וכדו', אלא משום דעת התורה שהם מביעים, כפי שביאר מרן זצוק"ל, ששיבוש בענין זה גובל ב"לא תעשה לך אלהים אחרים" ח"ו, עד אשר יכול יהודי בתמימותו לסבור כי רבו הגדול בתורה הוא בבחינת ק-ל ח"ו.

אכן, יהודי מאמין דבוק בתורה, שנמסרת לו ע"י מעתיקי השמועה ומביעי דעת התורה. הוא אינו זקוק ל"מנהיגות" ערטילאית - והתורה תמיד עמו, בכל זמן ובכל מצב. משום כך מעולם לא סבלו שומרי התורה מתופעות של "משבר מנהיגות", כפי שהיה באומות העולם לאחר התפטרותם או פיטורם של מנהיגים ובעקבות זעזועים שפקדו את ההנהגה הלאומית. כי יהודים תמיד ידעו שיש להם אב בשמים וכי באפשרותם להמשיך ולדבוק בתורה - יהיה אשר יהיה. לעומת זאת, התנועה הציונית ביקשה ליצור בעם ישראל צורך מלאכותי ב"מנהיגות" וטיפחה סגידה לאישים הנערצים מצד מעמדם, ולכן היא

יפעת מידע תקשורתי דרך מנחם בגין 96-98 (לשעבר דרך פ"ת) תל אביב 67138 טל. 03-5635050 פקס. 03-5617166

61663427-5	29/12/2017	הפלס	עמוד 13	2/5	26.06x28.15
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

עוברת פעם אחר פעם זעזועים ציבוריים ומשברי מנהיגות, הגורמים למעריצים השוטים של המנהיגים הלאומיים לחוש אכזבה עמוקה ומרה לאחר שאליליהם מתנפצים לנגד עיניהם.

האמת היא, שהחשש שהביע רבינו הגדול מרן הגרא"מ שך זצוק"ל מפני סילוף רעיוני שיגרום להערצת גדולי תורה בצורה משובשת ולאמונה בהם כישות עצמיית עד כדי המכשול הנורא של "לא תעשה לך אלהים אחרים" ח"ו - הינו רק צד אחד של המטבע. בשנים האחרונות אנו עדים לתופעות מדאיגות נוספות שפושות ומתפתחות תחת המסווה של "אמונת חכמים"-כביכול, ותוך ניצול ציני של מושגים מקודשים אלה.

באותם מקרים, לא מדובר בהערצה תמימה הגובלת בפולחן אלילי ח"ו, אלא להיפך: ניצול הרעיון בצורה ירודה ופופוליסטית לצורך קידום אינטרסים פוליטיים וחומריים, ע"י אנשים ציניים שרוממות "כבוד גדולי התורה" בגרונם, בעודם משתמשים במושג מרומם זה כקרדום לחפור בו מאוויים שונים ומשונים, וגם כקרדום להכות בו את גדולי התורה ולומדיה.

אם נבקש להמחיש זאת בצורה חדה יותר, נצטט אמירה נוקבת שנשמעה בשנים הללו מפי כמה תלמידי חכמים חשובים שליט"א, שנתכוונו לדבר אחד. בדבריהם ציטטו את האבחנה של גדולי הדור שלפני למעלה ממאה שנה (כמדומה שבעל המימרא הוא מרן הגר"ח מבריסק זצוק"ל) כי התנועה הלאומית פגעה בנקודה פנימית ביותר: הציונות עשקה את אחת ממצוות התורה והערכים המקודשים והנכספים בעיני עם ישראל לדורותיו, ארץ הקודש שהיא פלטרין של מלך אשר עיני ד' בה - והפכה זאת ככלי וכמכשיר למימוש מטרות לאומיות נכריות ואידיאות כפרניות. התנועה הלאומית עשתה זאת תוך הטעיה שיטתית והמונית של העם שבשדות כאילו הדוברים הציוניים הינם המייצגים הנאמנים של חיבת ארץ הקודש וכאילו כל מי שלא ייגרר אחריהם וייכנע לגחמותיהם הינו "בוגד במצות ישוב הארץ".

בשנים האחרונות, הוסיפו אותם ת"ח שליט"א, נעשה תהליך דומה של מעילה בקדשים ביחס לערכים החשובים של אמונת חכמים וציות לגדולי תורה. העקרונות המקודשים הללו הפכו אסקופה הנדרסת בידי עסקנים ציניים וחסרי מצפון, שניסו לפרוט על נימים אלה כדי ליצור מסך עשן ולזרות חול בעיניהם של המוני יהודים חרדים, כאילו כל מי שלא יענה אמן ויקבל עול "קדושת המפלגה" אחת דינו להיות נדון כבוגד בגדולי ישראל...

ממש כמו בעת צמיחת התנועה הציונית, כאשר מצוות ישוב הארץ והערגה לקדושתה נגזלו לצרכי תעמולה לאומית ועל מנת להביך את שלומי אמוני ישראל שהתריעו מפני השתלטות המימסד הציוני, כך עוצבה בשנים האחרונות מערכת תעמולה של "כבוד התורה", כביכול, כדי ליצור קמפיינים אינטרסנטיים שעליהם ניצחו קליקה של פוליטיקאים ויח"צנים למיניהם.

כך גדל "דור העתיד" של העסקונה החרדית

אם נרצה לבחון ולאבחן זאת במבט מהיר, הבה ונמקד מבטנו בקבוצה המובילה את הקמפיין בזירה הפוליטית והתקשורתית.

כידוע, מזה למעלה מחמש שנים רווחת התחושה בקרב גורמים חילוניים המנסים לשנות את פני הציבור החרדי כי נפרצה הדרך בפניהם, (החל מהרגע שבו סולקו מדרכם "המפריעים" למזימותיהם, אלה שבהוראת רבותינו זצוק"ל ויבדל"א מחו ללא הרף כנגדם). הללו כבר הצהירו בגלוי לפני כחמש וחצי שנים כי הם חשים שמעתה והלאה השעה משחקת להם - ומאז נושבות ללא הרף בשולי רחוב החרדי רוחות רעות שמטרתן לקדם את השינויים מסוג זה בצורה מואצת וסידרתית.

במקביל חל במהלך תקופה זו תהליך מתמשך של שינוי פנימי המחלחל בציבור החרדי, כאשר השוליים החלו להסתנן אל המרכז!

הדבר בא לידי ביטוי ברחוב החרדי בכלל, אך בולט במיוחד בזירה הציבורית. אם בעבר היה זה ברור, שכל מי שמבקש לפעול כעסקן חרדי ולקבל זכות ביטוי בענייני הציבור, צריך לבטא תוכן פנימי מסוים והתנהלות ערכית ומכובדת, לפתע פתאום צצו להם בשנים האחרונות כל מיני ארחי-פרחי והשתלטו על השיח הציבורי.

כותב השורות ציטט בעבר ב'הפלס' את דבריו של איש צבור ותיק שסיפר: לאחרונה נקלעתי מסיבות משפחתיות לארוע שאליו זרמו גם כל ה"מי ומי" של "הפוליטיקה החרדית החדשה" ושל "התקשורת החרדית המתקדמת". התבוננתי סביבי - וחשכו עיניי. נדהמתי לראות את הנפשות הפועלות בשטח. רק לפני כמה שנים עוד ידעו שבציבוריות החרדית יכולים לפעול אנשים ראויים, שהגם שאינם תלמידי חכמים, אך עליהם להיראות לפחות כיהודים של צורה, עם חזות של בני תורה וכמי שמבטאים מינימום של עולם ערכי ואופי תורתי. היום הכל השתנה. כל מיני אנשים קלי דעת, אשר שיגם ושיחם וגם התנהלותם החיצונית משדרים את מידת התערותם בעולם הריקני החיצון, מזדנבים במסדרונות הממסד החרדי, כשהם מופיעים בתור ה"פני" של העסקנות והתקשורת החרדית ומציגים עצמם בתור נותני הטון.

המציאות הוכיחה כי אי אפשר עוד לראות קבוצה זו בביטול, כעשבים שוטים שאינם ראויים להתייחסות, שכן כך גדל "דור העתיד" של העסקונה החרדית!

גרוע מכך - לא צריך לחכות ולראות את הצרות הצפויות בעתיד הרחוק, שכן אותם אנשי שוליים שנהפכו למרכז, מטביעים את חותמם כבר עתה על סדר היום העכשוי ומדרדרים תנועות חרדיות לנורמות בזויות שכמותן לא נהגו מעולם, ואכמ"ל.

כאמור, אותם שוליים ניכרים בדרך כלל מיד ממבט ראשון, ע"פ חזותם החיצונית, אמנם יש לדעת כי דרך בן אדם להימשך אחר סביבתו ואנשי מקומו, על כן נוכחותם הצורמנית משפיעה על האטמוספירה הציבורית בכלל, גם של שכניהם ברחוב החרדי או עמיתיהם לעסקונה הציבורית שבעבר עוד שמרו על מידה מסויימת של נכבדות וערכיות, (כולל כאלה שבשלב זה עדיין אי אפשר לזהות בנקל את התדרדרותם הפנימית ע"פ החזות החיצונית, כי חלקם עדיין שומרים על מלבוש תורתי ליטאי/ירושלמי/חסידי, אך ליבם בל עמהם, ואין תוכם כברם).

המציאות שהתפתחה היא, שכל הטיפוסים הללו פועלים (במודע או בתת-מודע) כסוכני שינוי של הציבור החרדי, ומחוללים שמות בתוככי מחננו, כגייס חמישי שמפורר את חומות ההתבדלות המגוננות עלינו. הללו הופכים ללעג ובוז כל תחושה טהורה של חרדה עמוקה מפני השפעתה של התרבות החילונית, מצננים את האמבטי ומציגים את אמצעי השמירה הקיומיים שלנו בתור "פנאטיות קיצונית". פעמים רבות הם אף מסייעים בפועל לקידומם של כל המגמות שנועדו לשלב את הציבור החרדי בחברה הכללית.

ריקים ופוחזים מדברים בשם "נאמנות לגדולי ישראל"

הדברים כרוכים זה בזה ומזינים זה את זה. תהליך הקירור וההקפאה של החמימות הפנימית בציבור היראים, כמו גם הכירסום המתמשך בחומות ההתבצרות מפני השפעה זרה, מביאים ליצירתם של עוד ועוד טיפוסים במתכונת "החרדיות החדשה". בשלב הבא יצירי התופעה מכים להם שורשים והופכים בעצמם לכלי שרת בידי אותן מגמות, כשהם רואים בבני התורה שומרי הגחלת "אנשים מוזרים", במקרה הטוב, (ובמקרים חמורים יותר אף מחליטים כי חובת השעה היא להילחם בכל הכוח בבני התורה). כך הם כובשים להם מקום וממשיכים להרחיב את גבולותיו של מחנה השוליים, שעוזר לקידום מגמות ההיטמעות בחברה הישראלית, כאשר במקביל המימסד החילוני שמופקד על עידוד מגמות אלו מעניק להם גיבוי, מעודד ותומך באותם חלושי רוח שמסייעים לקידום מטרותיו, וכך שתי התופעות מזינות זו את זו, וחוזר חלילה.

שכן, כפי שכבר נכתב לעיל. כל מי שפוקח עיניו רואה סביבו כי התפתח כאן זן חדש של עסקונה ומושכים בחוטים. אנשים קלים שבקלים, כלים ריקים, כל מיני טיפוסים מפוקפקים שעד לשנים האחרונות היו בשוליים של השוליים, כשכל בן תורה אמיתי מתבייש להימצא בנוכחותם. והנה, לפתע הרימו ראש ויציצו כל פועלי און בכל פינה, בגופים ארגוניים, תקשורתיים, קהילתיים וכשרותיים וכו'

לנגד עינינו פורחים כל מיני עסקנונים מרפקניים, דוברים למיניהם, יח"צנים ופרסומאים, שמנסים בנחת זרועם לקבוע את פני היהדות החרדית לשעה ולדורות, ומנהלים מלחמת חרמה נגד שומרי הגחלת מתוך חששם הכבד כי באם תחזור ותושמע "הדעה הישנה", אזי יועמדו שוב במקומם הראוי, כפי שנעשה בשעתו במאבק נגד השבועונים וכו'.

והנה, כמה מגוחך ועצוב גם יחד, לשמוע שכל הטיפוסים הללו, אנשי דמים ומירמה למיניהם, משתלטים ורומסים, משתקעים בהתלהבות במדמנה של השתלבות בחיי התרבות החילונית, ובד בבד מנהלים רדיפה מכוערת נגד מרביצי תורה ותלמידיהם, וכל זה תוך שימוש נלוז במושג של "כבוד התורה" כביכול, כשבזה הם מוצאים הצדקה לבזות כל ת"ח וגדול בתורה שאינו נכנע למרותם!

הללו גם מצאו להם דרכים משלהם כדי להבהיר כי הם יכולים לתרום את חלקם במסעי "הכתרה" של "הנהגה" כלבבם ע"פ האינטרסים של הקליקה המפלגתית, ועל כך בהמשך.

אך הדבר המוזר והמקומם מכל לראותם כיצד הם מגלגלים עיניהם בצדקנות מעושה כאשר הם מדברים מול כל מקרופון על "נאמנות לגדולי ישראל" ועוד מושגים מקודשים מסוג זה שהם מדקלמים כתוכי, בעוד כל השומע זאת מפיהם נתקף בשחוק ולעג מר על אותם "צדיקים לדבר אחד" שהפכו עצמם ל"תלמידים מובהקים" המסתופפים, כביכול, בצילם של גדולי תורה...

אגב, מעניין לציין את הדאגה הנרגשת הזו ל"כבוד התורה" גם ע"י ריקים ופוחזים. דווקא בעידן בו הנחילו לכל דרדק כי כל פעולה צריכה להיעשות אך ורק מתוך "אמת פנימית אבסולוטית וטהרת הלב" ומבקרים ובודקים שאף אחד אינו אומר ח"ו את הביטוי "לשם שמים" שלא בכוונה מזוככת לחלוטין וכו' - ורק בענין הזה של "נאמנות לגדולי התורה" ו"כבוד רבותינו", כולם מתכוונים בכוונה טהורה ולשם שמים ממש.

אכן, רק יראי ד' הנאבקים במלחמות הדת מול עוקרי התורה צריכים להיזהר שמא ושמא אינם מכוונים ממש ממש לש"ש, ואילו כאן פשיטא שהפוחזים המדברים על חרדתם לכבוד גדולי ישראל" לוחמים על זה באש דקדושה. ממש מרגש...

ההשפעה הקלוקלת מחלחלת בשם "קדושת המפלגה"

איך זה קרה?

כידוע, בשנים האחרונות החל מסע תעמולה אגרסיבי שנועד להכשיר קבוצה מסוימת בשולי בציבור החרדי.

אין צורך להזכיר כי בשנים הללו התפתח פולמוס מתמשך סביב המושג "חרדים חדשים", אותם פורצי גדר במידה כזו או אחרת שעולם התורה והחסידות חש בהשפעתם הקלוקלת. המושג הזה היה ברור לכל עד אשר באה המפלגתיות החרדית וניסתה להכשירם לבוא בקהל כדי ליהנות מתמיכתם האלקטורואלית והשפעתם בעולם החילוני ובתקשורת הכללית והפסולה למיניה.

מסע הלגיטימציה היזום נעשה תוך כדי "שינוי השם" של קבוצה זו, שנועד להקל על קליטתם במפלגה חרדית. אמור מעתה "חרדים עובדים" במקום המונח "חרדים חדשים". הנסיון הדמגוגי הזה המבקש להתמקד בהחלפת המינוח בלכסיקון, חביב על כמה מהפוליטיקאים החרדים, ובפרט יו"ר דגל התורה.

אלא שההטעיה הלשונית הזו מבקשת ליצור טשטוש מכוון (ובתוך כך גם עושה עוול גדול ליהודים יראים ושלמים שנאלצו לעמול לפרנסת ביתם, ואינם מתאפיינים כלל וכלל בתדמית הירודה המאפיינת "חרדים חדשים"). שהרי לא בכדי מוגדרים הללו בתור "חרדים חדשים", אלא משום שהמאפיין האמיתי שלהם מתבטא אכן ביצירת "חרדיות חדשה", בכל אורחותיהם. (כזכור, ערב הבחירות בחורף תשע"ה הכריזה מפלגת 'דגל התורה' כי החליטה ברשימתה מי שאמור לייצג קבוצה זו, והלה הודיע אז בראיון משותף עם אחד הח"כים כי נבחר לשמש כמועמד נציג 'דגל התורה' כמי שהתמחה "בייצוג חרדים שהלכו למסלולי שח"ר ושלמדו במכללות החרדיות!").

והנה, כאשר בא אותו פוליטיקאי להרחיב את שורת 'דגל התורה' ולאמץ אל חיק המפלגה את הקבוצה הזו (שקודם לכן היתה מאוגדת במסגרות פוליטיות מפוקפקות דוגמת מפלגת 'טוב' וכדו' שהוקעו ע"י הציבור החרדי) הודיע ברצינות תהומית כי החליט שהללו נחשבים בעיניו "חרדים" מן השורה, מכיוון שבדק ומצא כי הם עומדים במבחן העיקרי של החרדיות ע"פ דעתו: ציות לגדולי התורה...

כמה ציניות טמונה בהכרזה דמגוגית זו. הלא כל ילד יודע כיצד הללו מתעלמים מכל סממן חרדי מהותי, וכל התנהלותם, שיגם ושיחם, מנוגדים לדעת גדולי התורה. אלא מאי? כאשר אותו פוליטיקאי מדבר על הערך האוטונומי של

> המשך בעמ' 14

יפעת מידע תקשורתי דרך מנחם בגין 96-98 (לשעבר דרך פ"ת) תל אביב 67138 טל. 03-5635050 פקס. 03-5617166

25.9x30.19	3/5	עמוד 14	הפלס	29/12/2017	61663428-6
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

"ציות לגדולי התורה" כוונתו באמת רק לתחום אחד ויחיד: ההצבעה למפלגה הנכונה...

התמיכה המפלגתית בבחירות נחשבת בעיני הפוליטיקאי הנ"ל כמבחן האחד והיחיד, ואין זה משנה לו כי מלבד זאת מדובר בקבוצה שרומסת עקרונות בסיסיים ומתנערת מהוראות גדולי התורה בכל חיי היומיום שלה. [אגב, בהקשר זה נזכרנו משום-מה בציטוט הבא "רוצים לעקור את כל כבוד התורה שיש לכלל ישראל, ושכל העולם יתנהל אך ורק על פי כמה עמי הארצות, וכל פעם מלבישים את הנהגתם על תלמיד חכם אחר". חומר למחשבה...]

אזהרתו הנוקבת של מרן הגר"ח מבריסק

הנה כי כן, ממש כתנועה הלאומית בתקופתה, שהטעתה את ההמונים באמצעות "מצוות ישוב הארץ", קם לנו מסע דמגוגי חדש שעושה שימוש ציני ומקומם בערך המקודש של חובת הציות לגדולי התורה כדי לחצוב מאווים אישיים ופוליטיים, בעוד הכל רואים בעליל כי חלק ניכר ממניפי הדגל הזה כסיסמא פוליטית יתקשו להוכיח כי הם נאמנים אליו אפילו מן השפה ולחוץ. הכזב הציבורי זועק לשמיים, כי אכן פיהם דיבר שוא וימינם ימין שקר.

אין להתעלם מהמציאות הקשה הזו, שכן מיום ליום מתברר שהגורמים הללו הולכים והופכים למושכים בחוטים של הפוליטיקה החרדית, ואילו החזות התורנית המימסדית שעוד נותרה מן העבר שורדת כתפאורה בעלמא.

וכפי שהגדיר זאת אותו עסקן ותיק שעמד המום מול הפנים החדשות של הפוליטיקה החרדית: הרגשתי כמעט כמי שעומד מול המראות הקשים שבהם נתקלים מבקרים בעיירות החרבות במזרח-אירופה: בית מדרש נטוש שבחזיתו ארון קודש עתיק ומרשים, שרק מי שמתקרב מבחין כי בפתחו של הארון ממוקמת דלת נסתרת המובילה למיסבאה המקומית בה סובאים שיכורי העיירה תוך כדי חילול הקודש רח"ל.

מן הראוי להזכיר בענין זה סיפור נוקב שנשמע מפי ראש ישיבת בריסק הגאון הגדול רבי מאיר הלוי סאלאווייציק זצוק"ל, במשא מיוחד שנאמר לפני כחמש שנים במהלך השיחה השבועית בביתו בפני מאות רבות של תלמידים אברכים ובני תורה. (הדברים פורסמו ב'הפלס', כ"ה בטבת תשע"ג).

בתוך הדברים סיפר עדות נאמנה אודות זקנו מרן הגר"ח מבריסק זצוק"ל:

לעת זקנותו של מרן הגאון רבי שמואל סלנט זצוק"ל, שלחו שליחים לחו"ל לחפש רב לירושלים. היו כמה הצעות שהוצעו, ובאו לבריסק אל הסבא רבינו חיים הלוי זיע"א -

אולם, הסבא זצ"ל ענה ואמר: "ירושלים איננה צריכה רב"! וביאר את דבריו, שיש לפעמים מצבים כמו שהיו באותה תקופה בירושלים, שעלול לצאת מזה תקלה. "בירושלים ישנן שתי קבוצות. קבוצה אחת של תלמידי חכמים ויראים שאין כמותם בכל העולם, וקבוצה שנייה מתועלת ורקובה שאין כמותה בכל העולם. פעמים שקבוצה אחת גוברת ופעמים שהקבוצה האחרת גוברת. אם יהיה רב והוא חלילה יכריע כמו הקבוצה השנייה הרקובה - הרי שסתמת לגמרי את פיהם של יראי ד', כי יאמרו ליראים: 'מה אתם רוצים, הרי יש רב'! כך אמר הסבא ר' חיים, איזהו חכם הרואה את הנולד"...

ללא בחירות והכתרות – "התורה בעצמה מכרזת ומעידה עליהם"

נחזור לנושא בו פתחנו - דרכי בחירת ההנהגה בעולם הפוליטי, מול הדרך שבה מעמידים מן השמים את רועי הדורות, את פוסקי הדור ומנחילי עומק עיון התורה - עד לקברניטי היהדות הנאמנה עליהם מוטל לנווט את הספינה במים הסוערים ובין הגלים הזידוניים בדורות האחרונים. וכפי שאמרו חז"ל: "מלמד שהראה לו הקב"ה לאדם הראשון דור דור ודורשיו, דור דור וחכמיו". (עבודה זרה, דף ה').

לפני למעלה מחמישים שנה פירסם הגאון רבי יהושע זליג דיסקין זצוק"ל (רבה של פרדס חנה ומקורבם של גדולי הדור שעבר) כמה מאמרים בענין זה בירחון "בית יעקב", ודבריו היכו מאז הדים רבים, בעומדו על יסודות מוצקים של דרכי הנהגת הציבור בעולם התורה.

בתוך דבריו כתב: "כאשר זרם הכפירה והשתלטות החפשים על חיי האומה הכריח את היראים להתאחד ולהתארגן - התנאי הראשון להתארגנותם היה כי סגל חבורת גדולי תורה ויראה המוכרים וידועים בגדלותם בתורה וביראתם, יהיו הפוסקים והמכריעים בכל השאלות הדורשות את פתרונן מאת התאחדות יראי ד'. בלי זה, יכולים גם החרדים והיראים להלכד במצודה הפרושה על כל החיים שהיא מלאה שגיאות בהלכה כרימון. אפשר לגלות פנים בתורה ח"ו שלא כהלכה. הרבה עושה מיעוט היגיעה והעדר הלימוד, הרבה עושים נסיונות החיים, והרבה עושה הפחד מפני הסביבה או השפעה השלילית של הסביבה".

"עם ישראל עם התורה, ניחן מאז ומקדם בסגולה של הבחנה וחוש טבעי לשים את כתר התורה על ראשו של זה הראוי לכתר. גדולי ישראל המוסמכים, אשר לאורם הולכת תמיד האומה, הם היו תמיד, דגולי הדגולים, כלילי השלימות והגדלות בתורה ביראה ובמידות. אף פעם לא היה משטר של בחירות בהכתרתם של גדולי התורה. התורה בעצמה היתה מכרזת ומעידה עליהם".

"רבנו חיים הלוי זצ"ל מבריסק התרחק מרבנות וכמעט על כורחו נעשה רבה של בריסק. היה מיראי הוראה ולא פסק היתרי עגונות ולא שאלות מסובכות באיסור והיתר ומבלי שרצה בזה הוכתר לרבן של כל ישראל. אמנם בעניני הכלל - הוא היה הפוסק והמכריע. שמע מינה, כי ברור כשמש בצהרים היה אצלו מהלך חיי-הצבור".

"בארץ ישראל חי אתנו הגאון והצדיק בעל ה"חזון איש" זצ"ל אשר אף פעם לא שימש ברבנות. וגם פה לא היתה לו שום משרה מאליו הוכתר לאויטוריטט ובכל זאת סמכותו ומרותו נתקבלו. הגאון מבריסק זצ"ל נמנע אפילו בעירו מלפסוק שאלות מסובכות, בארץ לא היה לו שום מעמד רשמי, אף על פי כן דבריו היו למבקשי ד' ולמבקשי דעת תורה כהלכה פסוקה. הוא שהיה מהסס ומפחד בעניני הוראה - היה אמיץ ופוסק בהלכות מדינה ובהלכות צבור".

אכן, כך התקבלו תמיד גדולי הדורות, בגדר "תורתם מכרזת עליהם", מתוקף גדלותם בתורה וביראה, וכמי שהעמידו הדת על תילה וכוננו מבצרי התורה בדור תהפוכות. וכל אחד המכיר את קורות העיתים יודע כיצד מרן החזון איש פעל ממעונו לרומם את כל בני דורו בהקדשת החיים לתורה ובדקדוק המצוות, מתוך הכרת הצורך החיוני להתבדל מכל האידיאות הזרות שפשו אז ברחובה של עיר.

הון ושלטון – ועתון!

ועתה, הבה נפנה לצד השני של המיתרס - להבדיל אלף אלפי הבדלות - ונראה כיצד מתנהלת בחירתם של מועמדים להנהגה בעולם הפוליטי הכללי (בשיטות נלוזות שחלקן עלול ח"ו לחדור אל מחנה היראים).

במערכת הפוליטית הדבר ברור וידוע: הליך הבחירה כולו שקר. מחנה פוליטי שבידיו יכולות מימסדיות ופיננסיות לשלוט בכלי התקשורת ולהוביל קמפיין יח"צני ממומן בנדיבות, יצליח לקדם את מועמדו אל הפיסגה הנכספת. סוד המשחק הוא: הון ושלטון!

כך, למשל, החליט מחנה נתניהו בשעתו כי יש לעשות הכל כדי להשתלט על פלח מרכזי בתקשורת הישראלית, ובכך לבשר לציבור כי ההנהגה נמסרה לנתניהו, ואין בלתו.

השיטה היתה פשוטה. המחנה הפוליטי חבר ל'דיל' עם מיליארדר אמריקני בשם שלדון אדלסון, פילנתרופ נודע התורם סכומים נכבדים לארגונים ועמותות, שהכל חפצים ביקרו.

איל ההון ישלוט בכלי תקשורת מרכזיים ויתקצב ללא הגבלה יומון בשם 'ישראל היום', וכך ישטפו את מוחו של הציבור בקמפיין מתמשך ובלתי פוסק.

בשנה האחרונה נודע עוד כי נתניהו ויח"צניו החליטו להשיג גרעיני השפעה גם בכלי תקשורת נוספים וקיימו שיחות שמטרתן לגייס סיוע נוסף למסע התמיכה המתוקשר. כמו כל פוליטיקאי החפץ להגיע לשלטון ולשרוד בו ידע נתניהו כי היה זה כבר ראש הממשלה הראשון של מדינת ישראל שביצר את מעמדו עם קום המדינה באמצעות ניצול הכח השלטוני להטלת אימה שהביאה למאמרי סגידה ופולחן אישיות שפורסמו בחייו בכל אמצעי התקשורת דאז: עיתונים יומיים, שבועיים, חודשיים, ורדיו, (ובעידן המודרני נוספה לכך גם השליטה במירקע הצפייתי וברשתות האינטרנט וכו').

ברור מעל לכל ספק, כי במצב זה יתקשה פרשן אובייקטיבי להשתמש באופן מושאל בהגדרתו של הגרי"ז דיסקין זצ"ל ולכתוב "אזרחי המדינה ניחונו מאז ומקדם בסגולה של הבחנה וחוש טבעי לשים את כתר ההנהגה על ראשו של זה הראוי לכתר". שכן מבין כל בר דעת שהרקע המוביל לבחירה ההמונית במנהיג פוליטי אינו שונה במיוחד מהדרך שבה הפך "קוקה קולה" למשקה בינלאומי מבוקש. קח פרסומאי מוצלח ויצירתי, שיעצב עבורך קמפיין אגרסיבי משכנע, שישטוף את מוחה של האוכלוסיה, ותראה כיצד בתוך זמן קצר נוהה "חוש הריח" של העדר אחרי המוצר שהחלטת לשווק לו.

כך בעולם המסחרי, וקל וחומר בזירה הפוליטית, שם ניתן לטוות מערכת קשרים, ולבנות מנגנונים מפלגתיים ומימסד אירגוני שיצליחו להריץ כל מועמד אל הצמרת מכח האלמנט המנצח של "הון ושלטון".

"נסחפים זה אחר זה, ואח"כ מביאים ראיה מכח הסכמת הרבים"...

מרן הגרי"י קניבסקי זצוק"ל ב"חיי עולם" מסביר כי תופעות מעין אלו מלמדות אותנו עד כמה אי אפשר לסמוך על דעתו של ההמון העדרי. בדבריו ביאר כיצד הופצו דעות כוזבות בעולם, ותיאר כיצד ניתן לשלוט בדעותיהם של מיליונים באמצעות תעמולה המונית.

"אם ישאל השואל האיך אפשר שדברים בטלים ומבוטלים בדותות ושטותות יתקבלו אצל רבבות ומיליונים ומהם בעלי כשרון ומלומדים כדברים ישרים ונכונים, דע כי כח החינוך והתעמולה עצום מאוד, לא בפתע פתאום מתקבלים בדותות ודעות כוזבות כי אם בהדרגה".

מרן הסטייפלר זצוק"ל מתאר שם בפרוטרוט כיצד פועלת מערכת תעמולה משומנת עד אשר "כבר נקבע הדבר לאמת מוחלטת ונעשה כדבר מפורסם, ושוב אח"כ מביאים 'ראיה והוכחה' שהדברים כנים ונכונים, מכח הסכמת רבים לאלפים ולרבבות, וגם בעלי כשרונות גדולים נסחפים ונאחזים בה כי עצום מאוד כח התעמולה והפרסום". ("חיי עולם", חלק א' פרק כ"ה).

בדבריו ציין כמה דוגמאות מההסטוריה הבינלאומית, כיצד הצליחו לעצב ולהפוך דעות של אומות שלימות ולהוביל אותן לפולחן אישיות של מנהיגים שונים, "וכל זה פרי תעמולה רעשנית ותמידית יום יום". כאחת הדוגמאות הביא כיצד "במדינת רוסיא אחרי המהפכה תפס השלטון אחד מהם אשר הרג ורצח אלפים ורבבות בלי חמלה ובלי משפט (אפילו לפי חוקיהם שלהם) וע"י תעמולה תמידית נהפך בעיני מיליוני אנשים במדינתם וחוץ למדינתם כאיש נעלה וכמין קודש שאין על עפר משלו, ושכל המהרהר אחריו היו מוכנים לעקרו מן השורש כאילו מחריב כל העולם כו' ואלמלא ראינו בעינינו לא יאומן כי יסופר איך האמינו מיליונים בזה באמת, עד שבבוקר אחד נתיישבו השליטים שבאו אחריו כי כדאי להם לבטל פולחן זה והכריזו כי אותו שליט היה בשר ודם פשוט ושהיה רשע ועריץ וכו' והפכו את הקערה על פיה כמובן ג"כ ע"י תעמולה רעשנית ופרסומים רבים".

זו התועלת שנשארה לנו, כתב, מתקופת ההערצה הנוראה לאותם שליטים - "להכיר מזה עד כמה דעת והחלטת רבבות ומיליונים אין בהם ממש, הכל הבל מעשה תעתועים הם והמונם, כי אין דעתם נקנה מתוך עיון ושיקול הדעת אלא נסחפים אחד ע"י השני וכו' ואח"כ מביאים ראיה על אמיתתם מכח הסכמת הרבים, וע"י זה נסחפים לתוכם יותר ויותר".

והוסיף שם: "ודע שבכל התעמולות של שקרים מוחלטים משתמשים ביסודות אמיתיים שמערבין בו ומתחילין לדבר בשם הצדק והיושר ובשם אהבת האמת וכיוצא בו, ובוחשין בזה ומבלבלין ומפטפטים עד שמסיקים מסקנות היפוכיות ממש להצדיק את הרשע והרע שברע, ובעלי כשרונות ממציאים כבר הרבה הרבה ראיות וטענות הוכחות וסיפורים וציורים, וכן אמרו חז"ל בסוטה דף מ"ט שכל שקר שאין אמת בתחילתו אינו מתקיים ע"ש, והכל נעשה בכח התעמולה והחינוך לקטנים ולמבוגרים לאט לאט להחזיק את השקר בדמיונות שוא ומדוחים. וכזה היה התפתחות כל האמונות של אומות העולם, בתחילה אחדים ואח"כ וכו' וכן התרחבו ע"י מלחמות וכפייות".

במקום אחר כתב מרן בעל "קהילות יעקב" זצוק"ל, כי בעבר היו נסיונות של שיבוש הדעות ע"י מעשי תעתועים של כוחות הטומאה, כשפים ועבודה זרה. לאחר שתופעות אלו חלפו מן העולם, החליף את מקומן אמצעי בעל כושר שכנוע עוצמתי: ההצלחה והמצליחנות. אם רק יש בידך כח פוליטי עוצמתי, תוכל לשכנע את העדר כי האמת והצדק לצידך.

"לאחר חורבן ביהמ"ק שיצא מכלל האופנה להשתמש בלהטוטי כשפים, מצאו המדיחים אות ומופת אחר להסית בהם והוא באשר דרכם דרך רשעים צלחה - ולהם השלטון... וכן בכל הדורות משתמשים המסיתים ומדיחים באות ומופת זה שדרכם צלחה... ובתקופה האחרונה המציא היצר דרך חדש לעשות עי"ז כל התועבות בריש גלי והוא 'המפלגה' ונעשה מין פולחן שהמפלגה מעל לכל, ובשם המפלגה יכולים כבר להכשיר הכל בכל, באשר כך אומרת המפלגה. וגם המה המפלגות לכל סוגיהם משתמשים בהאות ומופת הזה אשר 'דרכם צלחה', וככה ינהלו תעמולה יום יום בעתוניהם". ("חיי עולם", חלק ב' פרק י"ב).

ולהשלמת התמונה, אם נבקש משל מוחשי על כוחה של מערכת יח"צנות תקשורתית ותעמולתית נצטט עוד קטע קצר ונוקב שכתב (בפרק י') אודות "הכרת עלמא דשיקרא". בדבריו שם ביאר, שככל שמנהיג נזקק יותר ויותר לתעמולה אגרסיבית בדרכו לפיסגה, וכל הישענותו על שטיפת מח תקשורתית, הדבר מעיד כי בלעדי המערכת המשומנת הזו, לא היה משיג את מאווייו.

חז"ל (במסכת חולין קל"ט) מספרים על "יוני הכרת עלמא דשיקרא". בדבריו שם ביאר, שככל שמנהיג נזקק יותר ויותר לתעמולה אגרסיבית בדרכו לפיסגה, וכל הישענותו על שטיפת מח תקשורתית, הדבר מעיד כי בלעדי המערכת המשומנת הזו, לא היה משיג את מאווייו.

חז"ל (במסכת חולין קל"ט) מספרים על "יוני

יפעת מידע תקשורתי דרך מנחם בגין 96-98 (לשעבר דרך פ"ת) תל אביב 67138 טל. 03-5635050 פקס. 03-5617166

61663430-9	29/12/2017	הפלס	עמוד 15	4/5	25.85x30.56
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

הרדיסאות", היונים שגידל הורדוס, ואילפן לעופף בכל קצוות מלכותו ולקרוא בקול "מלך! מלך!". זו היתה המערכת היח"צנית שנעשתה לפני למעלה מאלפיים שנה, דורות רבים בטרם באה לעולם העתונות היומית, השבועית, החודשית, וקודם שנוצרה התקשורת המודפסת והמשודרת.

אלא שנשאלת השאלה מדוע דווקא הורדוס חש צורך להשקיע במערך חסר תקדים שכזה. מסביר מרן זצוק"ל: "והוא שתול על עומק כוחות הטבעיים, כי הורדוס היה עבד שמרד במלכו והרגו, ותפס את השלטון, והיה יודע היטב שבאמת איננו מלך ושגם אחרים מביטים עליו כעל עבד שמרד ולא כעל מלך. וכדי להשקיט רגש הנחיתות שקינן בלבו השתדל להתבלט בכל הדרכים להורות שהוא באמת מלך ממש, ולא הסתפק במה שנהג מלוכה ביד רמה בקרב העם עד שהעמיד עופות שיצעקו יומם ולילה 'מלך מלך'!"

ההחתמות הכפויות כרגע מעצב של דרכי הפעולה

כאמור, כל השיטות הפופוליסטיות הללו אין מקומן בעולמם של יושבי בית המדרש. הנסיונות להעתיקן ולחקותן רק מעידים על מה שמתחיל להתחולל בשולי מחננו.

ועל כך ייאמר ברורות: אין ולא תהיה דריסת רגל בקרב עולם התורה לנורמות הלקוחות מן העולם החיצון.

בענין זה אנו נאלצים לחזור ולהזכיר בכאב דברים שפורסמו ב'הפלס' לפני למעלה מארבע שנים, (בגליון כ"ה חשון תשע"ד). היה זה בעת מערכת הבחירות לעיריות כאשר בני התורה עמדו המומים מול מסע כוחני שניהלו כמה עסקנים ומנהלי מוסדות שאיימו בפיטורי אברכים באם לא יצרפו חתימותיהם לכרוזי "תמיכה" מלאכותית ומוחצנת במה שהוגדר שם כ"הנהגת הדור". באותם ימים הביטו רבים בתימהון על המשמעות המביכה והנלעגת של "החתמות" כפויות למיניהן שנועדו להכריח אברכים להודיע כי יקבלו על עצמם את עול רבותיהם של המחתימים בדרכי כפיה.

בין היתר צוטטו בכתבה שפורסמה אז פניות רבות של יהודים חרדיים מכל החוגים, שאומרים כי הם חשים מבויישים ונבוכים, מול ההתנהלות הנלעגת של עסקנים שהחליטו לנקוט בשיטות מוזרות וחריגות, שמעולם לא היו כמותן בציבור החרדי. "כל גדולי התורה והחסידות זצוק"ל ויבדל"א הנהיגו תמיד כל אחד את תלמידיו ובני קהילתו, איש על מחנהו ואיש על דגלו, בלא כל צורך להלך אימים וליזום 'החתמות' של 'קבלת נאמנות' וכדו'. לא היה כזה דבר בהסטוריה של עולם התורה והיראה. זה פשוט מביך ומגוחך. נושא הציות לדעת תורה הינו ענין המסור ללב, מתוך אמונה והכרה פנימית, ומעולם לא עלה על הדעת שהדבר יוכתב באמצעים מלאכותיים ומוחצנים, כפי שאולי נהוג במשטרים זרים שבהם נעשים 'מיפגני נאמנות' מוכתבים וכפויים, באמצעים המוניים של תעמולה זולה ורדודה".

בענין זה הזכירו, כמשל בעלמא, את דבריו הידועים של רבינו הגדול מרן הגרא"מ שך זצוק"ל, שאמר בשעתו על עסקני הכת המשיחית שהחליטו לצאת במסע תעמולה בחוצות אודות מי שנחשב כ"מלך המשיח" בעיניהם, באומרו כי "מעולם לא שמענו כי הכרעת זהותו של המלך המשיח תתבצע בצורה כזו, שיצטרכו לשכנע את ההמונים ע"י זה שיכריזו עליו במודעות גדולות ברחוב, ואוי לו למשיח שזקוק לפרסום כזה"...

הם הוסיפו, כי "בל נשכח גם, שאנו מצהירים תמיד בפני הציבור הרחוק מתורה, כי ההתנהלות הרעיונית של הציבור החרדי נובעת מהערצה אמיתית של גדולי ישראל ומההכרה פנימית בצידקת דרכם. כיצד אפוא אנו מצטיירים עתה בעיניהם עתה כאשר כל הערכים הנשגבים שלנו נראים בעיניהם כענין הנתון להשפעה חומרית ולמיסחור פומבי באמצעות כיפופי ידיים ואיומים במניעת פרנסה וכדו', כפי שנהגו עסקני מפלגות מסויימות בקום המדינה. עלינו לשמור מכל משמר על כבודם של גדולי התורה ועל מעמדו הייחודי של הציבור החרדי, כי היוזמות הללו הופכות אותנו לציבור נלעג, מבית ומחוץ. כבר עתה אנו שומעים את צעירי הצאן מעוררים גיחוך מפני יוזמות משונות אלו, לאחר שהתחנכו על הערצת כבוד התורה של גדולי ישראל מדורי דורות ויודעים המה כי מעולם לא ראו בספרי הקורות הליכים מוזרים כאלה להבעת ולהשמעת דעת תורה. זו עשיית לעג ושחוק בפומבי מכל המושגים המקודשים של כבוד התורה", אמרו.

אכן, ההחתמות הכפויות הללו היוו רגע מעצב של דרכי הפעולה, שהלכו והשתכללו בשנים האחרונות.

ההכתרות הסידרתיות מעוררות הגיחוך: "רבני עמודי השער"...

מדובר בשורה של התפתחויות מדאיגות נוספות ההופכות ללעג ולקלס את דמותו של הציבור החרדי ומציגות אותו בקלונו, כאשר ערכים נשגבים של כבוד חכמי ישראל הפכו למירמס מתוך חילול הקודש ועלבונה של תורה.

כל ילד יודע לספר על מאבקי איתנים שמתחוללים בין עסקנים, בני משפחה, בעלי הון ויח"צנים, בשאלה את מי כדאי "להכתיר" ואיך יתבצע הדבר. הדבר הפך לשיחת היום עד כי ישנם כאלה שסבורים שזו באמת הדרך הנכונה.

"המכתירים" הראשיים הם (יחד עם עסקני המפלגות) כל אנשי התקשורת הפסולה. בשנים האחרונות הדבר הפך לבדיחה ארוכה ומתמשכת. מדי מספר שבועות מחליט איזה שבועון להציב בשער תמונה של אחד הרבנים, תוך הבטחה ל"פרופיל מרטיט" של מאן דהוא שלבלרי השבועון החליטו כי עדיו לגדולות ועתיד להנהיג את הדור בתוך כמה שנים. עדויות מרגשות וסנסציוניות המתפרסמות בגליונות אלה מדווחות כיצד "בעל תמונת השער", הוא ורק הוא, נועד להנהגה, עד ליח"צן הבא ולגליון הבא...

וכך חולפות ביעף הכותרות, ולצידן התמונות ועמודי השער, המתחלפים מעת לעת, בהתאם ליחצ"ן הנכון ולמחיר שנקבע, בעוד בני משפחותיהם ומקורביהם של "רבני עמודי השער" בטוחים שההשקעה היתה משתלמת וכי עשו את הצעד הפרקטי הנכון בדרך לפיסגה.

ככל שהנדון הופך למעשי, כך גוברות ומתעצמות התופעות הללו, שכל בעל חוש תורתי מבין כי הן משקפות את ההשפלה הגדולה ביותר של המושג כבוד התורה.

למעשה, עצם השאלות העולות בקול רם ברחובה של עיר בסגנון "מי יוכתר", "מי המנהיג הבא", בתוספת הפרשנות התקשורתית כי ממתינים בציפיה דרוכה למהלך כלשהו שיבהיר "כיצד תורכב ההנהגה" - כל זה מהווה לכשעצמו תעודת עניות נוראה.

כי, באמת, למי ממתינים? מי אמור להחליט ולתת את התשובה? חברי הכנסת? ראשי המנגנון המימסדי? בני המשפחות? גבירים למיניהם? - מי הוא זה שעורך את "הבחירה" ואת "ההכתרה"?

בכל שנות קיומו של עם ישראל לא שאלו שאלות כאלה וממילא גם לא ציפו במתח ל"הכרזות" של עסקנים וכדו', אלא הרגישו כי גדולי הדור תורתם מכרזת עליהם ומתוך כך קיננה תחושה והכרה טבעית מי הם העומדים בראש עם התורה.

ציבור יראי ד' ובפרט חובשי בית המדרש היו פונים באופן טבעי, ספונטני, למי שראו בו ראוי לשאת בעול הציבור. איש לא היה זקוק להמתין ולצפות ל"הודעות", ל"כתבי מינוי" ול"הכתרות".

היה זה פשוט וברור שלעולם לא היה ולא יהיה צורך ב"קבלת החלטות" של הרגע האחרון בדבר "הבחירה" המתוכננת. שכן גדולי הדורות נודעו במשך שנים קודם לכן כמי שעתידים לנווט את ספינת היהדות התורתית. טובי הלומדים היו מתפעלים מעוצם גאונותם ורוחב דעתם, מכוחם לעמוד בפרץ על משמר היהדות, מהיותם ממשיכי שלשלת הקבלה והמסורה שקיבלו מרבותיהם את ההשקפה התורתית הצרופה ובדרך זו ימשיכו על פיהם, ולא יבואו להנפיק ולייצר דרכים חדשות אשר לא שערום אבותינו.

וגם אם, חלילה, נוצרה תקופת ספק ומבוכה מכיוון שבעיני הציבור לא היה בנמצא על אתר מי שחשו כלפיו באופן טבעי ואמיתי כי הוא ראוי מעל לכל ספק לאיצטלה זו - אף אחד לא חשב "לזרז הליכים", לפעול בדחיפות בצורה מאולצת ו"להכתיר" בחופזה את רבו או סבו באמצעים יח"צניים וכדו'. עולם התורה יכל להמתין כדי לראות לאן פני הדברים, עד אשר יזכה הציבור לסיעתא דשמיא למצוא את אשר יוציאם ויביאם, בלא לקבל החלטות נמהרות של בדיעבד בדבר "מילוי מקום זמני לשעת חירום".

"שיהיו מנוסים ובעלי חוש מיוחד בעבודת הציבור"

וכך, בעידן של טרום התקשורת והיח"צנות הפוליטית, היה העם פונה באופן טבעי אחרי גדולי הדור שנחשבו ללא חולק כבעלי שיעור קומה ייחודי הרבה מעל ומעבר לכל תלמידי החכמים ומרביצי התורה, אלה שנודעו ללא ספק כבעלי גדלות מיוחדת במינה בכל המובנים התורתיים והרוחניים, וכן כמעתיקי השמועה הבקיאים היטב בהלכות ציבור וראויים להנחות את ספינת עולם התורה בין הגלים הסוערים של התקופה.

ידועים דברי מרן רשכבה"ג בעל ה'אחיעזר' זי"ע במכתבו היסודי בנושא מינוי מועצת גדולי התורה (נדפס ב"אגרות רבי חיים עוזר" חלק שני עמ' קנ"ד, איגרת תרכ"ו), בו כתב: "באמת הרכבת המועצה וסדורה הוא עניין מסובך וקשה, וצדק בזה אחד מחברי האסיפה בוויען... וראוי מאוד להתבונן בזה. כי אמנם המשתתפים במועצה לא די שיהיו גדולי תורה בענייני הוראה, **אך שיהיו גם מנוסים בעבודת הציבור בכלל ושיהיה להם חוש מיוחד בזה. ובדור יתום זה בודאי בני עליה מועטים**, וע"כ לא בריבוי המספר תוכל להתכונן המועצה, רק באיכות היחידים". [בכתבי הגאון הגדול רבי אליקים שלזינגר "הדור והתקופה", עמוד צ"א, מופיעה השלמת המילים שנשמטו ע"י המלבה"ד במקום בו סומנו שלוש נקודות: "כי מועצה מקולקלת נוח לה שלא נבראה כי תוכל להביא היזק גדול וכו'"].

על כן נשאו תמיד בעול הציבור מי שמלבד גדלותם בתורה נודעו כמי שעסקו בענייני הכלל ובהלכות ציבור ושימשו את גדולי הדור שעבר בענינים אלו, מזה עשרות בשנים. לכן מעולם לא היה מדובר בגדולים וצדיקים שהוטלו לקלחת הציבורית בין לילה, אלא רק אלה "המנוסים **בעבודת הציבור בכלל ושיש להם חוש מיוחד בזה**", כהגדרת מרן ה'אחיעזר'.

אכן, "עם התורה, ניחן מאז ומקדם בסגולה של הבחנה וחוש טבעי לשים את כתר התורה על ראשו של זה הראוי לכתר. אף פעם לא היה משטר של בחירות בהכתרתם של גדולי התורה", כפי שכתב הגרי"ז דיסקין זצ"ל במאמריו שצוטטו לעיל, ועל כן התקבל מרן הגר"ח מבריסק כרבן של כל ישראל, והיה הפוסק והמכריע בענייני הכלל "כי ברור כשמש בצהרים היה אצלו מהלך חיי-הצבור".

אך כל האמיתות הידועות הללו והכללים הבסיסיים שהיו מושכל ראשון מאז ומעולם, הולכים ומתמסמסים בעולם האינטרסים הפוליטיים והיח"צנות המתעתעת. בעולם בו העסקנים נעשו ל"ממליכי המלכים" אנו עומדים מול מחזות מבישים ומביכים, עד אשר כל ילד ב'חיידר' יודע כיצד רוקחים את התבשיל ומי בוחש בקדירה.

ההתגוששות בין המחנות בענין חלוקת מנעמי השלטון

למותר לציין שקנה המידה של הפוליטיקאים ואנשי התקשורת הפסולה הינו שונה לחלוטין. לא זו בלבד שאין להם כל הבנה אמיתית בגדלות תורתית, אלא הם שוקלים את הדבר בפרמטרים הפוכים בתכלית. לדוגמא, בעיניהם אין יתרון למי ששימשו את גדולי הדורות וקיבלו מהם דרכי הנהגת הציבור. הם אינם מעונינים בהנהגתם של "המנוסים בעבודת הציבור בכלל ושיש להם חוש מיוחד בזה", כהגדרת מרן ה'אחיעזר', אלא מעדיפים שהמצב יביל לכך שהמושכות יהיו דווקא בידיהם של העסקנים. בעיה נוספת: הפוליטיקאים המושכים בחוטים ומובילים ללא הרף פשרות ורפורמות מתוך היענות למערכת החילונית, מעדיפים שלא להתמודד מול מעתיקי השמועה שקיבלו את ההשקפה התורתית הצרופה מגדולי הדורות הקודמים. להיפך, הם ישמחו להכתיר לראשם כל מי שחלק ובז בראש חוצות לגדולי הדור הקודם.

כללו של דבר, ההשתלטות של הפוליטיקאים והתקשורתנים המרפקנים על סדר היום, חיסלה לחלוטין את המושג של "חוש ריח", לו היו שותפים כלל-ישראל. אף אחד מהציבור כבר אינו מאמין שמדובר בתהליך אמיתי, טבעי, ספונטני. ההרגשה הרווחת היא שכיום בעידן התקשורת התזזיתית יכולים כמה לבלרים, שדרנים ואתרים, לרקום דילים עם עסקנים פוליטיים, "נכדים" ובעלי הון, וכך להחליט "למי ההנהגה מסורה", בעוד הציבור כולו ממתין כצאן ללא רועה להחלטתם של עסקנים ירודים ולהכרזה "מי יוכתר"... הציבור מרגיש כי חוש הריח הטבעי התפוגג, ויש להמתין למישהו שיפזר באוויר איזה ספריי ריחני ויורה מה חוש הריח הנכון. וממילא, כאשר מסתגלים למציאות הבלתי נתפסת, לאיש גם לא מפריע אם "המכתירים" יהיו גם אנשים ריקים וירודים, המתאמים עמדות באייפונים שלהם בעודם מתכננים "מי יוכתר" בסופו של יום.

ככה זה אכן מתנהל בפריימריז של התמודדות פוליטית בעולם הכללי. שם המנצח יהיה אך ורק מי שיוביל מסע שיווק אגרסיבי. הפוליטיקאים שוכרים משרדי יחצ"נות שמתמחים בשיפוץ התדמית ובשיווק אטרקטיבי להמונים, מסתייעים בכמה תקשורתנים שמתוגמלים בהתאם, והרי לך יוני הרדיסאות של זמננו...

זאת ועוד: כאשר הדברים נעשים באופן טבעי ואמיתי, אין מקום לניתוחים המאפיינים את הפריימריז בפוליטיקה הכללית.

כאשר חברי מפלגות חילוניות דנים מי ינהיג ונוצרת התגוששות בין המחנות, מתחילים להעלות פתרונות יצירתיים כמו "הנהגה דו-ראשית", או שמא "הנהגה ברוטציה", ולחילופין חלוקת תפקידים מראש כחלוקת שלל, זה ראש ממשלה וזה שר ביטחון, זה שר חוץ וזה שר אוצר וכו'. אך בהנהגה רוחנית המתגבשת ומתקבלת באופן טבעי וספונטני, אין מקום לדיונים כאלה, ואיש אינו ממתין להודעות והכרזות מלאכותיות

> המשך בעמ' 16

יפעת מידע תקשורתי דרך מנחם בגין 96-98 (לשעבר דרך פ"ת) תל אביב 67138 טל. 03-5635050 פקס. 03-5617166

61663429-7	29/12/2017	הפלס	עמוד 16	5/5	27.35x14.98
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

עת לדבר / כפריימריז פוליטי נהיינו? כ'יוני הרדסאות' נדמינו? / המשך מעמ' 15

למי "ההנהגה מסורה" או שיוכרע הדבר ע"י מי שיצביעו באצבע על הכתובת המועדפת בעיניהם.

כך היה בעבר, אך כל זה היה ואיננו.

כל השיג והשיח בנושא זה עוסק בתכסנות פוליטית מאוסה. נכד זה ונכד אחר. הוא שולט במנגנון הזה והוא במימסד המקביל. זה מחזיק בידו ח"כ פלוני והוא שולט בפוליטיקאי השני. זה "מקושר" יותר וזה "מתוקשר" יותר. אז הבה ונחזה מי יצליח יותר לקדם את משאת נפשו במירוץ.

וכולם מדברים על זה, וכל העם רואים ושומעים את הקולות. הכל על השולחן - לעיני כל ישראל.

הדברים הגיעו עד כדי כך שגם אנשי התקשורת הפסולה (שברובם שותפים פעילים לכל התכסנות האינטנסיבית הלזו, המשפילה את כבוד התורה) לועגים בפומבי ל"ממליכי המלכים" שמתדפקים על פתחיהם. ממש כמאמר חז"ל "סהדי שקרי אאוגרייהו זילי".

כך כתב אחד מהם השבוע בלעג מר, כ"פרשן פוליטי" שמנסה להביא דוגמא מהחיים למהלך חסר סיכוי, במילים הבאות: "כשהמפגינים ברחובות רוטשילד צובאים על מפתן דלתו, כחלון מעוקר מיכולתו. הסיכוי שיעביר חקיקה עוקפת בג"ץ לטובת החרדים, שווה ערך לסיכוי שנכד מסוים (לשם המשל בלבד), ייצא מגדרו ויפרגן לנכד מחצר מתחרה שמתמודד עמו ראש בראש, על כרטיס הכניסה למועצת הנכדים. קחו מספר, חברים צעירים, ועימדו בתור, היות ולפי ההתפתחות האחרונה, כלל לא בטוח שהתפנה מקום".

כך זה נראה בעיניהם: "התמודדות של נכד בנכד, ראש בראש, על כרטיס הכניסה למועצת הנכדים".

הקנאים החדשים לכבודם של גדולי התורה...

בכלל, בכל מה שמתחולל לנגד עינינו בתקופה האחרונה ניתן לראות "עולם הפוך". הקנאים החדשים לכבוד גדולי התורה שדורשים בתוקף לחזק את סמכותם של כמה מגדולי התורה ולתת להם גיבוי בלתי מסוייג, הם הם אותם בודדים שבתקופת גדולי הדור האחרון היו המנוע הראשי של מוקד הערעור על הסמכות.

אנשי המחנה הזה התריסו כשהם נתלים במשפטים בנוסח כי "תצא קריאה המנוגדת והמתנגדת לדרך הנקוטה" ע"י רבן של ישראל זצוק"ל, והפיצו מסרים כי יווצר מצב של מי "שלא יירתעו מהביע את דעתם בבהירות ובהחלטיות, ובזה לא יסב כ"כ נחת - ואולי גרוע מזה - לכל הסבורים כי אין דעת ופה וכתב לאותם בעולם התורה המשוכנעים בכל ליבם ועומק הכרתם, כי הדרך הנקוטה בזה אינה הדרך הנכונה. לא. לא ולא!"

אכן, כך היה שגור בפיהם של הנוקטים בהתרסה נגד הכרעותיו הציבוריות של רבינו הגדול זצוק"ל, כשאותם הקוראים תיגר על הכרעותיו לא נרתעו באותה הזדמנות לקעקע גם את כל היסודות של ציות ושמיעה בקול חכמים, וידעו לצטט בלגלוג אמירות בנוסח: "נקווה כי בעקבות הדברים הנ"ל לא יטענו נגדם טענות ידועות ברוח המוסכמות והמפורסמות. כגון: כבר הורה זקן. או, למשל: כך דעת תורה. או, אסור להתנגד אפי' בכי הוא זה לדעת גדולי הדור. או כל מיני חידושי הלכות שנתחדשו לאחרונה, וגם לא לאחרונה, בסוגית ימין שהוא שמאל ושמאל שהוא ימין וכיוצ"ב".

והנה, לפתע נהפכה הקערה על פיה. לפני כשלושים שנה הותרה בעיניהם הרצועה ח"ו לצאת חוצץ נגד הסמכות התורתית הותיקה והמוסכמת על כל עולם התורה, מתוך לעג מר על כל המושגים של ציות לגדולי הדור - מושגים שהם מטיפים להם כיום בבואם ליצור הנהגה חדשה יש מאין. האם מישהו מסוגל לקלוט את הסתירה המשוועת הזו?

***

וברקע ממתין השלטון החילוני לראות כיצד יפול דבר, וגם שם מבקשים להשפיע על התהליכים באמצעות "סוכני השינוי" שהם מפעילים בשולי הציבור החרדי. גם הם מבקשים להיות מעורבים בתהליכים ולפזר בצורה יזומה "חוש ריח" התואם את מאווייהם על מנת לקדם תהליכי רפורמה של "אביב ליטאי".

אין זה סוד כי שופטי בג"צ כתבו בשנים האחרונות בהחלטתם על הצורך לקדם את היחס החיובי לשירות הצבאי בקרב הציבור החרדי, שבעיניהם יש "פתח לתקווה" מצד "גורמים רבי-משקל בעולם החרדי האוחזים בגישה דומה", ועל כן "אם רוח פייסנית מעין זו של אהבת ישראל תשרה על כולם ותודעת השירות תתקבל - נראה שניתן יהיה להשיג הבנה, וצה"ל יוכל להמשיך להיות צבא העם".

לא נתפלא אם נשמע כי גם "יתרון" זה הינו בעל משקל בעיני הפוליטיקאים החרדיים. בעבר, כידוע, התחושה היתה הפוכה. כאשר גורמים בזירה החילונית שפכו אש וגופרית של שנאה והסתה פרועה נגד רבינו הגדול מרן הגרא"מ שך זצוק"ל בשל "גישתו הקיצונית", יהודים חרדיים ראו בכך תעודת כבוד לצועדים בדרכו. כאשר התקשורת הגיבה בזעם נגד רבינו מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל בשל מכתבו הנודע והתריעו מפניו כי הוא "היחיד שמגביה עכשיו את החומות והורס כל סיכוי להשתלבות" - הוכיח הדבר עד כמה מכתב זה היה בבחינת דבר בעתו. כי "איש לפי מהללו" או לפי מבקרו ומגדפו. מיתקפה בוטה מפי מסיתים ומדיחים מעידה מי אוחז בדרך הנכונה, ואילו דברי קילוסין מפיהם מעלים תהיות קשות.

לסיום יש להדגיש כי מה שנכתב הינו מעט מן המעט כי במסגרת זו קשה למצות את כל המחשבות המציפות את ליבם של רבים וטובים אשר חדורים דאגה וחרדה עמוקה מפני מה שמתחולל סביבנו, וליבא לפומא לא גליא.

ובמצב זה לא נותר לנו אלא לשאת תפילה לבורא העולם שיחוס על עם התורה, "והאר עינינו בתורתך", וכפי שכתב הגרי"ז דיסקין זצ"ל באותו מאמר:

"כל מי שרוצה ללכת בטח דרכו ולא ליפול ברשת הדמיונות - צריך לכוון כל פסיעה ופסיעה לפי דעת התורה. חז"ל אמרו: 'כד רגיז רעיא על ענא - עביד לנגדיה סמיותא'; כאשר הרועה רוגז על הצאן - הוא עושה את מנהיג הצאן, הצועד בראש העדר לעיוור. ובזה מסביר הגאון רבינו עקיבא איגר זצ"ל את התפילה שלפני קריאת שמע: 'והאר עינינו בתורתך'. באמת יפלא, איך מי שאיננו לומד מבקש שיאיר את עיניו בתורה? ומסביר הגאון, כי מורי-הדור נקראים 'עיני העדה'. אנחנו מתפללים כי השי"ת יאיר בתורתו את עיני העדה, את מורי הדור. ולפי זה אם ח"ו הוא להיפך, אז יש מקום לקללת התוכחה: 'והיית משוגע ממראה עיניך'. אם עיני העם הוכו בסנוורים - נעשה העם למשוגע, ר"ל".